

R

G

B

WH

GR

BL

Grey Scale #13

C

M

Y

K

DANES-PICTA.COM

A

1

2

3

4

5

6

M

8

9

10

11

12

13

14

15

B

17

18

19

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI WOJSK RAKIETOWYCH I ARTYLERII

JAWNE

Egz. Nr 1

Plk dr Antoni KOWALSKI

WYBRANE PROBLEMY UŻYCIA I DZIAŁANIA WOJSK RAKIETOWYCH I ARTYLERII W OPERACJI ZACZEPNEJ ARMII

(Skrypt wykładu)

BIBLIOTEKA NAUKOWA AGH WP
Zakład Zbiorów Specjalnych

Nr ewid.

44302

WARSZAWA

LIPIEC

1981

215
płk. Dobosz

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI WOJSK RAKIETOWYCH I ARTYLERII

JAWNE

Egz. Nr 1

Płk dr Antoni KOWALSKI

WYBRANE PROBLEMY UŻYCIA I DZIAŁANIA WOJSK RAKIETOWYCH I ARTYLERII W OPERACJI ZACZEPNEJ ARMII

(Skrypt wykładu)

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASU WP
Dział Zbiorów Specjalnych

Nr ewid.

44302

WARSZAWA

LIPIEC

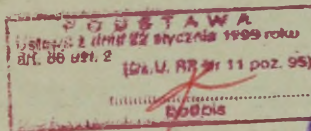
1981

JAWNE

ZATWIERDZAM
SZEF KATEDRY TAKTYKI WRiA

~~SECRET~~
~~SECRET~~
~~SECRET~~
Egz.nr ...1

płk doc.dr hab.Tadeusz KRZEMIEN

PRZEKLASYFIKOWANO
Protokół Nr 12657

płk dr Antoni KOWALSKI

"WYBRANE PROBLEMY UŻYCIA I DZIAŁANIA WOJSK RAKIETOWYCH
I ARTYLERII W OPERACJI ZACZEPNEJ ARMII"

/Skrypt wykładu/

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG
Archiwum Działu Zbiorów Specjalnych
Nr ewid.

~~SECRET~~
44302

TEMAT: "WYBRANE PROBLEMY UŻYCIA I DZIAŁANIA WOJSK RAKIETOWYCH
I ARTYLERII W OPERACJI ZACZEPNEJ ARMII"

C E L: Zapoznać słuchaczy z podstawowymi problemami użycia i działania wojsk raketowych i artylerii ze szczególnym uwzględnieniem kompleksowego ogniowego porażenia nieprzyjaciela w ramach czterookresowej działalności ogniowej.

METODA: Wykład problemowy.

MIEJSCE: Sala wykładowa.

CZAS: 90 minut /dwie godziny lekcyjne/

1. W S T Ę P 5 min.

Operacja zaczepna armii jest przygotowana z uwzględnieniem możliwości jej prowadzenia tak z użyciem jak i bez użycia broni jądrowej. We wszystkich jednak wypadkach wojska raketowe muszą być w stałej gotowości do wykonania zadań w ramach pierwszego zmasowanego uderzenia jądrowego.

Do czasu użycia broni masowego rażenia ogniowa osłona podchodzących wojsk do rubieży rozwinięcia oraz ogniowe przygotowanie i wsparcie ataku realizowane będzie przez artylerię we współdziałaniu z lotnictwem oraz z wojskami raketowymi przy wykorzystaniu ładunków zwykłych.

Niezależnie od sposobu rozpoczęcia operacji zaczepnej działania wojsk raketowych i artylerii powinny być tak zaplanowane i zorganizowane ażeby operację zaczepną można było prowadzić w warunkach stosowania broni jądrowej i nie stosowania tej broni, a także była możliwość płynnego przejścia od jednej formy działań do drugiej. Ogólnie okresy działalności ogniowej WRiA w operacji zaczepnej ilustruje schemat

W wykładzie przedstawione zostaną jedynie węzłowe problemy z zakresu użycia i działania WRiA w operacji zaczepnej armii zwła-

szcza te, które nie mają jeszcze pełnego odzwierciedlenia w obowiązujących regulaminach i podręcznikach, a które już obecnie należy uważać za obowiązujące.

Wybrane nowe ustalenia w zakresie użycia i działania wojsk raketowych i artylerii posiadają tym większą rangę, gdyż uzyskały one głębokie teoretyczne uzasadnienie i w znacznej części praktyczne potwierdzenie w ćwiczeniach operacyjnych sztabów i wojsk zwłaszcza w ćwiczeniu "SOJUZ-81". Wiele tych ustaleń stosowano również podczas wszelkiego rodzaju ćwiczeń w ASG WP.

2. ROLA I ZADANIA WOJSK RAKIETOWYCH 10 min.

W określeniu roli wojsk raketowych armii w operacji zaczepnej konsekwentnie utrzymuje się, że są one wspólnie z lotnictwem głównym środkiem jądrowego porażenia nieprzyjaciela w obszarze rozstrzygnięcia przez armię zasadniczych zadań operacji. Przy tym zwraca się uwagę na szczególną rolę wojsk raketowych, wynikającą z ich olbrzymich możliwości bojowych, a przede wszystkim ich zdolności do wykonania zaskakującego, zmasowanego uderzenia jądrowego, dużej pewności dolotu rakiet jądrowych do wyznaczonych celów niezależnie od stanu obrony przeciwlotniczej oraz uzależnienia użycia wojsk raketowych od wpływu warunków meteorologicznych i pory doby.

Uwaga: z pewnym niepokojem zauważa się, że na skutek modernizacji zestawów przeciwlotniczych "Hawk" i "NIKE HERKULES" zmniejsza się pewność dolotu rakiet do celów, stąd istnieje konieczność do ważnych celów wyznaczania dwóch rakiet na jeden cel.

Główną rolę wojsk raketowych w jądrowym porażeniu przeciwnika potwierdza również ilość ładunków jądrowych przydzielonych dla nich, bo aż 60 % ogólnego limitu.

W działaniach prowadzonych przy użyciu tylko konwencjonalnych środków rażenia rola wojsk raketowych polega na stałym utrzymaniu ich do wykonania zadań w ramach pierwszego zmasowanego uderzenia jądrowego.

2) Zwiększa się również udział wojsk raketowych z ładunkiem konwencjonalnym w kompleksowym ogniowym porażeniu nieprzyjaciela. Choć w ostatnim okresie o tym problemie mówi się z mniejszym entuzjazmem, co potwierdziło ćwiczenie "SOJUZ-81". Obecnie problem ten u nas jest rozpatrywany w ten sposób, że do czasu podania sygnału na osiągnięcie gotowości do wykonania pierwszego zmasowanego uderzenia jądrowego, zwłaszcza wtedy, gdy do wojsk jeszcze nie dowieziono głowic jądrowych, dowódca armii ma prawo wykonywać uderzenia raketami zwykłymi. Natomiast jeśli wyrzutnie są załadowane raketami z głowicami jądrowymi, ^{lub} nawet jeśli głowice jądrowe znajdują się w oddziałach /ZT/ raketowych, to wówczas na wykonanie uderzeń raketami zwykłymi zezwolenie może wydać jedynie dowódca frontu.

2) Godne jest podkreślenia, że w Akademii im. Woroszyłowa uważa się, że opłacalność uderzeń raketami zwykłymi jest niewielka, tłumaczy się to małą doskonałością posiadanych wzorców rakiet i ich nadmiernym rozrzutem.

Generalnie rzecz biorąc, zadania wojsk raketowych obecnie obejmują prawie te same grupy obiektów co kilka lat temu, z tym jednak, że w odróżnieniu od aktualnie obowiązujących u nas źródeł opartych na materiałach radzieckich z lat 1975-78 nadaje się większą rangę potrzebie zwalczania: systemów dowodzenia i systemów walki radioelektronicznej.

2) 2) Zadanie to do niedawna występowało na trzeciej pozycji. Obecnie widziane jest na drugiej po środkach napadu jądrowego. Należy podkreślić, że w kręgach oficerów Armii Radzieckiej lansuje się je na pierwszą pozycję. Zresztą ten pogląd podzielany jest przez niektórych nauczycieli akademickich w ASG WP.

Niezależnie jednak od powyższego w naszych ćwiczeniach w ASG WP, jest to również przyjmowane i w wojskach należy problem widzieć następująco:

- pierwszą grupę obiektów uderzeń jądrowych stanowią środki napadu jądrowego;
- drugą grupę obiektów - systemy dowodzenia i walki radioelektronicznej;
- trzecią grupę obiektów to - system obrony przeciwlotniczej;
- czwartą grupę obiektów - zgrupowania wojsk;
- piątą grupę obiektów - inne jak: pułki śmigłowców uzbrojonych na lądowiskach, samoloty szturmowe typu A-10 na wysuniętych lotniskach itp.

Oprócz zwalczania powyżej wymienionych grup obiektów, wojska raketowe mają możliwość tworzenia rozległych stref skażeń promieniotwórczych. Z tym jednak, że tworzenie takich stref w operacji zaczepnej może często okazać się problematyczne - wyjaśnienie na tablicy.

3. SKŁAD BOJOWY WOJSK RAKIETOWYCH I ICH MOŻLIWOŚCI

Zasady ustalania składu bojowego wojsk raketowych armii nie odbiegają od dotychczas obowiązujących zawartych w podręczniku.

W każdym warunkach skład bojowy wojsk raketowych armii powinien zapewnić armii rozbitcie przewidywanego w jej pasie operacji głównego zgrupowania nieprzyjaciela. Skład ten nie jest stały i może się zmieniać nie tylko w każdej nowej operacji lecz także w czasie trwania tej samej.

W skład wojsk raketowych armii z zasady wchodzi:

- ABROT - 6-8 wyrzutni typu R-300;
- drt - po 4 wyrzutnie typu R-70;

Ogółem armia w składzie 5-6 dywizji może posiadać:

26-32 wyrzutnie

Możliwości bojowe - określa się za pomocą wskaźników charakteryzujących zdolności związków taktycznych i oddziałów raketowych do rażenia obiektów nieprzyjaciela uderzeniami raketowymi. Do najważniej-

szych zalicza się:

- liczbę przydzielonych rakiet i ich moc;
- ilość i rodzaj posiadanych wyrzutni;
- efektywność zabezpieczenia startów rakiet;
- charakterystyki przewidziane do zwalczania obiektów.

Z wspomnianych powyżej grup obiektów wynika, że do najbardziej typowych oddzielnych obiektów zaliczanych do tych grup należy zużyć następującą ilość rakiet:

- na baterię pocisków raketowych PERSHING - 3;
- na dywizjon pocisków raketowych LANCE - 3-4;
- na SD, baterie HAWK, NIKE, Lotniska, SAJ - po 1;
- na częściowe obezwładnienie dywizji - 6;
- na silne obezwładnienie dywizji - 9;
- na zniszczenie dywizji - 12.

Uwaga: W Armii Radzieckiej przyjmuje się średnio do zniszczenia dywizji 12-16 rakiet.

Ilość wyrzutni w armii ma bezpośredni wpływ na możliwości jednoczesnego rozbicia określonej liczby obiektów nieprzyjaciela. Z ogólnej ilości uprzednio wymienionych wyrzutni w pierwszym uderzeniu jądrowym wojska raketowe armii mogą wykonać 22-26 uderzeń jądrowych, w wyniku których mogą zniszczyć środki napadu jądrowego rozmieszczone w pasie działania armii oraz główne zgrupowanie wojsk nieprzyjaciela.

Rakiety na operację armii przydziela dowódca frontu. Armia działająca na głównym kierunku uderzenia może otrzymać 60-90 i więcej rakiet z ładunkiem jądrowym i 60-70 rakiet z ładunkiem konwencjonalnym. Ponadto dowódca frontu może przydzielić armii 10-15 lotniczych bomb jądrowych. W pasie armii może być również wykonane środkami frontu 40-50 uderzeń jądrowych, z tego w pierw-

szym uderzeniu jądrowym ok. 25-30 uderzeń.

- Przydzieloną ilość ładunków jądrowych rozdziela się zwykle następująco:

- 50-60 % i więcej na pierwsze uderzenie jądrowe;
- ok. 10 % pozostawia się w rezerwie dowódcy armii;
- pozostałą ilość ładunków jądrowych na kolejne uderzenia jądrowe.

Możliwości wojsk raketowych określa się z zasady według ilości przydzielonych ładunków jądrowych. Przy czym możliwości te powinny być określone według całościowego limitu rakiet przydzielonych na operację zaczepną jak również według rakiet wydzielonych na pierwsze zmasowane uderzenie jądrowe.

Ilość rakiet z ładunkami jądrowymi dzieli się następująco:

- 40 % i więcej ładunków jądrowych wydziela się na zwalczanie celów /obiektów/ oddzielnych poza dywizyjnych np.: korpusne środki przenoszenia broni jądrowej, baterie NIKE i HAWK, SD korpusów z tego na środki OPL - 20 % i więcej;

- 60 % ładunków jądrowych wydziela się do rażenia wojsk. Należy podkreślić, że możliwości bojowe wojsk raketowych zależą również od stopnia gotowości rakiet i technicznego ich przygotowania oraz możliwości manewrowych a także od zabezpieczania meteorologicznego i topogeodezyjnego startów rakiet.

4. NIEKTÓRE ELEMENTY PLANOWANIA UŻYCIA WOJSK RAKIETOWYCH I ICH DZIAŁANIE W OPERACJI ZACZEPNEJ 20 min.

Najważniejszym elementem planowania użycia wojsk raketowych armii jest określenie ich udziału w pierwszym zmasowanym uderzeniu jądrowym frontu. Zdecydowany cel pierwszego uderzenia jądrowego sprowadzający się do zerwania jądrowego ataku nieprzyjaciela polega na wywalczeniu nad nim przewagi jądrowej oraz rozbicie jego sił głównych. Wymaga to pogłębienia tendencji angażowania do wykonania pierwszego uderzenia jądrowego maksymalnie możliwie dużej ilości sił i mocy ładunków ją-

drowych wojsk raketowych i lotnictwa.

DO UDZIAŁU W PIERWSZYM ZMASOWANYM UDERZENIU JĄDROWYM ANGAŻUJE SIĘ WSZYSTKIE WYRZUTNIE BROT, WSZYSTKIE DYWIZJONY RAKIET TAKTYCZNYCH DYWIZJI PIERWSZEGO RZUTU ORAZ ZNACZNĄ CZĘŚĆ DRT DYWIZJI DRUGIEGO RZUTU MOŻLIWYCH DO UŻYCIA NA DANYM ETAPIE OPERACJI.

Wykonanie zadań w pierwszym zmasowanym uderzeniu jądrowym przez wojska raketowe planuje się realizować w dwóch kolejnych startach. Z tego w pierwszej salwie całością angażowanych sił i w następnej salwie nie mniej niż 50 % wyrzutni angażowanych w pierwszej salwie.

W drugiej salwie powinny wykonać uderzenia również i te wyrzutnie które z różnych przyczyn nie dokonały startu w pierwszej salwie.

W formułowaniu zadań wojsk raketowych w pierwszym uderzeniu jądrowym obecnie wyraźnie zwiększa się wysiłek na niszczenie systemów OPL i walki radioelektronicznej. Mocno się podkreśla potrzebę wyznaczania obiektów zapasowych. Na szczególnie ważne cele wyznacza się dwa środki.

Zaleca się uderzać do wiarygodnych obiektów, Jednak w wyjątkowych wypadkach dopuszcza się wariant powierzchniowego rażenia - rozłożenia wybuchów /ppd/ w rozpoznanych granicach grupowego obiektu, ponieważ cele pojedyncze nie zostały rozpoznane - rysunek na tablicy.

Układ pierwszego zmasowanego uderzenia jądrowego frontu, w którym biorą udział wojska raketowe armii zamyka się z zasady w 80-90 minutach i obejmuje:

- od "S" do "S"+0.05 - pierwszy start raket taktycznych i operacyjno-taktycznych do obiektów, których współrzędne zostały określone wiarygodnie i z niezbędną dokładnością;

- od "S"+12 - "S"+45 - uderzenia jądrowe armii lotniczej, rozpoznanie dodatkowe obiektów do zwalczania bronią jądrową, określenie skutków wykonanych uderzeń jądrowych, określenie współrzędnych obiektów do kolejnych uderzeń wojsk raketowych i wyjście lotnictwa ze strefy uderzeń raketowych;
- od "S"+45-50 - kolejne uderzenia wojsk raketowych do obiektów po rozpoznaniu dodatkowym.

Za jedną z najtrudniejszych składowych części organizacji pierwszego zmasowanego uderzenia jądrowego uważa się rozpoznanie obiektów uderzeń jądrowych. W tym względzie dokonano podziału zakresu zadań i tak:

- na potrzeby BROT i lotnictwa - rozpoznanie planuje i realizuje front - głównie przy pomocy lotnictwa;
- na potrzeby drt planuje i realizuje armia głównie przy pomocy śmigłowców.

Duże nadzieje wiąże się z nowym rozpoznawczym środkiem bezpilotowym typu latającej rakiety. Szczególną uwagę zwraca się aby dane o celach i obiektach odbierały bezpośrednio z pokładu samolotu i śmigłowca sztaby BROT i drt.

Na szczeblu armii podobnie jak na szczeblu frontu tworzy się grupę planowania jądrowego, na czele której stoi szef sztabu armii. W skład tej grupy wchodzi: szef WRiA, szef UiE, szefowie oddziałów: rozpoznawczego i operacyjnego oraz inni szefowie rodzajów wojsk i służb w zależności od potrzeb. Zadaniem grupy planowania jądrowego jest systematyczne planowanie i uaktualnianie planu pierwszego zmasowanego uderzenia jądrowego.

5. PROCES NARASTANIA GOTOWOŚCI WOJSK RAKIETOWYCH DO WYKONANIA ZADAŃ W PIERWSZYM ZMASOWANYM UDERZENIU JĄDROWYM ,... 10 min.

Położeniem wyjściowym wojsk raketowych do narastania gotowości do pierwszego zmasowanego uderzenia jądrowego jest zazwyczaj taki stan, w którym oddziały i związki taktyczne wojsk raketowych są z nosicielami na pierwsze załadowanie:

- rakiety operacyjno-taktyczne w gotowości nr 5 /sprawdzone i napełnione/;
- rakiety taktyczne w gotowości nr 5 /sprawdzone/;
- niezbędny zapas raketowych materiałów napędowych /RMN/;
- głowice jądrowe w gotowości nr 5 /sprawdzone/ znajdują się w APTBR lub w BROT i drt.

Do czasu wykonania zadań w ramach pierwszego zmasowanego uderzenia jądrowego wojska raketowe muszą być utrzymywane w stałej gotowości do wykonania zadań w tym uderzeniu głównie poprzez:

- prowadzenie ciągłego rozpoznania;
- meldowanie dowódcy armii średnio co 6-8 godzin, a ^w warunkach szybko zmieniającej się sytuacji co 2-3 godziny propozycji uaktualnienia planu pierwszego zmasowanego uderzenia jądrowego;
- realizowanie przesunięć BROT na sygnał wg. planu dowódcy frontu a drt wg planu dowódcy armii;
- organizację i utrzymanie ciągłego dowodzenia wojskami raketowymi z SD i ZSD;
- utrzymywanie kanałów łączności na potrzeby dowodzenia i kierowania uderzeniami rakiet;
- zachowanie ciągłości wznawiania danych do startów;
- prowadzenie systematycznej kontroli przesunięć wojsk raketowych.

6. PRZEGRUPOWANIE WOJSK RAKIETOWYCH DO REJONÓW WYJŚCIOWYCH
/STANOWISK STARTOWYCH/ 5 min.

Armijną brygadę rakiet operacyjno-taktycznych przegrupowuje się po armijnej drodze marszu w samodzielnej kolumnie, zazwyczaj pod osłoną od czoła ogólnowojskowych związków taktycznych i oddziałów. Wykorzystuje się do maksimum godziny nocne z terminem osiągnięcia gotowości zapewniającej wyprzedzenie terminu zajęcia rejonu wyjściowego przez pierwszorzutowe dywizje i osłonę ich rozwinięcia.

Dywizjony rakiet taktycznych przegrupowują się w składzie swoich dywizji. Osiągnięcie gotowości nr 3 w rejonach wyjściowych lub w rejonach stanowisk startowych do czasu otrzymania sygnału do napełniania RMN i połączenie głowic:

- BROT po 3 godzinach;
- drt po 1 godzinie.

7. ROLA I MIEJSCE ARTYLERII 5 min.

W określeniu roli i miejsca artylerii podkreśla się mocno widzenie udziału jej w kompleksowym ogniowym porażeniu nieprzyjaciela w wymiarze operacyjnym jako jednego z decydujących warunków powodzenia operacji.

W związku z wyjątkowo dużym nasyceniem wojsk naszych potencjalnych przeciwników różnorodnymi środkami ogniowymi znacznie zwiększa się stopień trudności o wywalczenie przewagi ogniowej oraz przegrupowania głównego zgrupowania uderzeniowego na rubież rozwinięcia i ataku a także pokonania /przełamania/ ich obrony. Dlatego rola artylerii nie tylko maleje ale wzrasta.

Współcześnie działalność ogniową artylerii w operacji zaczepnej należy widzieć w czterech podstawowych okresach:

1. Udział artylerii w ogniowej osłonie wojsk podchodzących do rubieży rozwinięcia w kolumny batalionowe.

2. Działalność ogniowa artylerii w ogniowym przygotowaniu ataku /APA/.
3. Udział artylerii w ogniowym wsparciu ataku na głębokość ugrupowania bojowego brygad pierwszego rzutu nieprzyjaciela przy zastosowaniu różnych metod - o tym będzie mowa później.
4. Udział artylerii w ogniowym wsparciu ataku nacierających wojsk w głębi obrony nieprzyjaciela.

Uwzględniając ponadto cele ruchome, opancerzone i bezwzględ-
ną walkę o przewagę ogniową, można sobie w pełni wyobrazić zada-
nia artylerii jako głównej siły ogniowej wojsk lądowych.

Obecnie wyraźnie akcentowany jest renesans artylerii
o zwiększonym zasięgu i sile ognia. Siłę ognia wzmacnia się
poprzez zastosowanie średniej operacyjnej normy pocisków kalibru
152 mm przy zachowaniu norm ilościowych kalibru 122 mm przyjmo-
wanego dotychczas jako obowiązującego. Ponadto przewiduje się
stosować pociski z zapalnikiem zbliżeniowym i radiowym co ma
zapewnić dużą celność. Oprócz powyższego preferowane są pociski
samonaprowadzalne, pociski pojemników kasetowych, pociski z dopal-
laczami co zapewni zwiększenie donośności w granicach 1/3 normal-
nej.

Zadania artylerii określa się wg dotychczas obowiązujących
ustaleń, akcentując potrzebę koncentrowania wysiłku ogniowego
na ciągłe zwalczanie taktycznych środków napadu jądrowego, arty-
lerii samobieżnej, środków przeciwpancernych a przede wszystkim
śmigłowców szturmowych.

8. SKŁAD BOJOWY I MOŻLIWOŚCI TWORZENIA ZGRUPOWAŃ

ARTYLERII 10 min.

W skład organicznej artylerii armii wlicza się środki
armijnych jednostek artylerii oraz podległych dywizji:

- w dywizji zmechanizowanej - 138 dział moździerzy i wyrzutni
raketowych oraz 60 środków przeciwpancernych;

- w dywizji pancernej - 90 dział, moździerzy i wyrzutni rakiety-
wych oraz 6 środków przeciwpancernych.

Na szczeblu armii - ABAA - 90 dział i wyrzutni rakiety-
wych;
- trzy sadah - 54 działa;
- apappanc - 54 działa;
- adra

RAZEM W JEDNOSTKACH ARMIJNYCH - 144 działa

- 54 śr.ppanc.

OGÓLEM W SKŁADZIE ARMII 7 trzy DZ;
- dwie DPanc.

może być: - 738 dział moździerzy i wyrzutni rakiety-
wych;
- 150 środków przeciwpancernych.

Armia działająca na kierunku głównego uderzenia frontu
otrzymuje wzmocnienie z zasady w ilości:

- 8-12 i więcej dywizjonów artylerii /2-3 brygady/;
- do pułku artylerii przeciwpancernej.

Na innych kierunkach wzmocnienia armii może wynosić od 4 dy-
wizjonów do brygady artylerii.

Składowym czynnikiem możliwości bojowych artylerii są możliwo-
ści ogniowe, które w określa się liczbą obiektów /celów/ nieprzyja-
ciela rażonych w odpowiednim czasie.

Możliwości ogniowe w głównej mierze zależą od ilości i rodzaju
sprzętu artyleryjskiego, przydzielonej na operację amunicji oraz
charakteru zadań ogniowych i wymaganego stopnia rażenia.

Aby określić możliwości ogniowe artylerii należy oddzielnie
obliczyć możliwości artylerii strzelającej ogniem pośrednim i arty-
lerii /ppk/ strzelającej ogniem na wprost.

Na okres działań bojowych tworzy się z artylerii organicznej
i przydzielonej grupy artylerii w składzie:

- pułkowe grupy artylerii /PGA/ -- 2-3 dywizjony;
- dywizyjne grupy artylerii /DGA/ - 3-4 dywizjony;
- armijne grupy artylerii /AGA/ - 4-6 a niekiedy do 9 dywizjonów.

W przypadku posiadania wystarczającej ilości artylerii może być tworzona armijna grupa artylerii raketowej /AGAR/ w składzie 2-3 dywizjonów.

Do składu armijnej grupy artylerii włączają się zwykle artylerię dalekonośną /armatnią i raketową/.

W celu zapewnienia dogodnych warunków dowodzenia i współdziałania armijną grupę dzieli się na podgrupy.

Dywizja nacierająca na kierunku głównego uderzenia armii może otrzymać 4-5 dywizjonów artylerii. Natomiast dywizję drugiego rzutu armii wzmacnia się artylerią podczas wprowadzania jej do bitwy.

Artylerię zaangażowaną do artyleryjskiego przygotowania i wsparcia ataku z drugich rzutów włącza się w skład grup artylerii /AGA, DGA i PGA/ lub tworzy się oddzielne grupy artylerii wsparcia /GAW/.

9. WYBRANE ZASADY UŻYCIA I DZIAŁANIA ARTYLERII W OPERACJI ZACZEPNEJ ARMII 10 min.

Podstawowe zasady użycia artylerii wypracowane podczas drugiej wojny światowej, zwłaszcza masowania ognia na najważniejszych kierunkach, ścisłe współdziałanie z wojskami pancernymi i zmechanizowanymi oraz lotnictwem i zachowanie ciągłości wsparcia ogniowego nic nie straciły na swoim znaczeniu.

Zwiększono jednak możliwości manewrowe, gdyż istnieje ciągle zagrożenie użycia broni masowego rażenia. Wymaga to od artylerii bardziej dynamicznego działania sprowadzającego się między innymi do tworzenia zgrupowań artylerii już w czasie przejścia ich do rejonów wyjściowych, rozwijanie ich nawet w nieprzygotowanych pod względem topogeodezyjnym rejonach stanowisk ogniowych i szybkie osiągnięcie gotowości do otwarcia ognia.

Wyjątkowo duże znaczenie przywiązuje się do użycia artylerii raketowej, do dużego natężenia ognia i do ogni zmasowanych.

Przegrupowanie armijnych związków taktycznych i oddziałów artylerii armii powinno być wykonywane po armijnych drogach marszu, w samodzielnym kolumnach. Wprowadzenie i rozwinięcie artylerii w rejonach stanowisk ogniowych realizowane jest według opracowanych planów z uwzględnieniem ewentualnego kontrprzygotowania nieprzyjaciela.

Planowanie użycia i działania artylerii w czasie przełamania obrony nieprzyjaciela uważa się za jedno z trudniejszych zadań zwłaszcza masowania artylerii na odcinku przełamania.

Tworząc zgrupowanie artylerii na odcinku przełamania dąży się do tego ażeby osiągnąć gęstość 180-200 jednostek przeliczeniowych kalibru 152 mm z tego 70 % stanowi artyleria. Średnio na jeden kilometr odcinka przełamania potrzeba 130-140 dział kalibru 152 mm.

Niezależnie od powyższego gęstość dział należy każdorazowo naliczać według określonego zakresu zadań.

Należy dążyć ażeby na 1 km odcinka przełamania uzyskać około 25 środków do strzelania na wprost z tego 50-55 % stanowią artyleryjskie środki ogniowe. Wniosek stąd, że na 1 km odcinka przełamania należy zgromadzić około 15-20 artyleryjskich środków przeciwpancernych.

Konieczność grupowania tak dużej ilości artylerii podyktowana jest tym, iż nieprzyjacielowi należy zadać około 60 % strat, w tym około 35 % w okresie ogniowego przygotowania ataku. Natomiast pozostałe 20-25 % w okresie artyleryjskiego wsparcia ataku.

W celu realizacji tego zadania określa się czas i układ artyleryjskiego przygotowania ataku. Z zasady OPA określa się wg dwóch podstawowych kryteriów:

1. Według tak zwanego czynnika technicznego.
2. Według tak zwanego czynnika taktycznego.

Jeżeli chodzi o czynnik pierwszy, to polega on na określeniu zakresu zadań ogniowych i przewidywanej ilości amunicji wydzielonej na wykonanie określonego zakresu zadań. Następnie ilość amunicji dzieli się przez liczbę dział zaangażowanych w OPA otrzymując ilość amunicji na jedno działo.

W następnej kolejności ustala się metodę wsparcia ogniowego wg której zgodnie z przyjętym współczynnikiem z tabeli załącznik 3, s. 403 podręcznika "Użycie wojsk raketowych i artylerii w walce i operacji" określa się czas ogniowego przygotowania ataku.

W drugim przypadku czas ogniowego przygotowania ataku określa się według czasu potrzebnego na osłonę podchodzących wojsk od rubieży rozwinięcia w kolumny batalionowe do rubieży ataku.

Problem ten należy rozpatrywać z dwóch punktów widzenia:

- a/ kiedy jest organizowana ogniowa osłona podchodzących wojsk do rubieży rozwinięcia;
- b/ kiedy takowej osłony się nie organizuje.

Ogólnie przyjmuje się, że jeśli rejon wyjściowy do natarcia jest położony bliżej niż 20-25 km od linii styczności wojsk, to ogniowej osłony można nie organizować a odrazu rozpocząć ogniowe przygotowanie ataku. Wówczas czas ogniowego przygotowania będzie długi wynoszący 60 i więcej minut. Jeśli dodać, że w ogniowym przygotowaniu ataku konieczna będzie przerwa w prowadzeniu ognia artylerii potrzebna na działanie lotnictwa, to czas ogniowego przygotowania ataku będzie jeszcze dłuższy. Jeżeli zaś organizowana będzie ogniowa osłona wojsk, przy czym poprzedzona ona będzie działaniem grup rozpoznawczo-ogniowych, bądź nastąpi wcześniejsze zmasowane obezwładnienie artylerii nieprzyjaciela to ogniowe przygotowanie ataku można rozpocząć później, tym samym skracając czas jego trwania. Niezależnie jednak od powyższego czas artyleryjskiego przygotowania ataku nie może być krótszy od czasu niezbędnego na wykonanie^w wszystkich zadań ogniowych zaś samo ogniowe przygotowanie ataku w tym przypadku nie może rozpocząć się później gdy atakujące wojska wejdą w zasięg pocisków przeciwpancernych nieprzyjaciela.

Stosownie do określonego czasu ogniowego przygotowania ataku ustala się jego układ - rzutnik.

ARTYLERYJSKIE WSPARCIE ATAKU - jest kolejnym okresem działalności ogniowej wojsk raketowych i artylerii. Artyleryjskie wsparcie ataku jest częścią składową ogniowego wsparcia ataku i można je wykonywać różnymi metodami. Najważniejsze z nich to:

- kolejne ześrodkowanie ognia /KZO/, /pojedyncze lub podwójne/;
- wał ogniowy /WO/, /pojedynczy lub podwójny/;
- ześrodkowania ognia /ZO/;
- ruchoma strefa ognia;
- metoda mieszana.

Metody KZO, WO, ZO i mieszana są powszechnie znane i zawarte są w podręczniku "Użycie WRiA w walce i operacji", s.75-79.

Zupełnie nową metodą artyleryjskiego wsparcia ataku jest ruchoma strefa ognia RSLO - Wykładowca **omawia** posługując się plakatem.

UŻYCIE ODWODU PRZECIWPANCERNEGO.

Odwód przeciwpancerny tworzy z reguły z organicznego pułku artylerii przeciwpancernej. Jeżeli armii przydzielono frontowy pułk artylerii przeciwpancernej wówczas na szczeblu armii można tworzyć dwa odwody przeciwpancerne lub organiczną pappanc podzielić lub w całości przydzielić jednej z dywizji. Ogólne zasady użycia odwodu przeciwpancernego armii podane są w podręczniku "Użycie WRiA w walce i operacji", s. 307.

10. PODSUMOWANIE ZAJĘCIA 5'

Wg uznania wykładowcy.

UWAGA: Pomoce naukowe - plakaty i diapozytywy do pobrania w bibliotece szkoleniowej wg potrzeb wykładowcy.

Wykonano w 2 egz.

Egz.nr 1-2 Bibl.GŁ.OZS

Wyk.płk KOWALSKI

Druk.JW, dn.15.07.81 r.

Nr ks.036/Art.

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Bielska Zbiorów Specjalnych
Nr ewid. 44302